

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

A magunk sorsáért!

Az állam újra átalakult egy nagy clearing-szervezetté, amely az egyik oldalon befolyó pénzeket a másik zsebbe utalja át. A közönségnek módjában van megkönnyíteni azt a feladatot, mely a kincstárt a háboru kitérőre óta természetesen terheli: a hadsereg ellátását minden módon és minden eszközzel biztosítani. Nincs másról szó, csak hogy az itthonmaradtak áldozatkészségéből és okosságából az állam pontosan és teljesen ki tudja egyenlíteni a tisztek és katonák fizetését, a hadseregszállító üzemek számláit és azokat az államadósságokat, melyeknek pontos törlesztése és kamatfizetése a legfontosabb erkölcsi és anyagi érdek.

A tiszt és a katona hazaküldi a pénzt, amit nem bír elkölteni, azért, hogy az itthonmaradottak éljenek belőle, a hadseregszállítók jó munkabért adnak alkalmazottainak, akik a fogyasztás révén az ipar és a kereskedelmet táplálják a pénzzel, amit az állam közvetve nekik juttat, a szövetséges vagy semleges külföldre került pénz pedig szintén visszakerül hozzánk az export- és import-forgalomban, amely szakadatlanul tart és amely végeredményben pénzünk és járadékunk belső becsét növeli. Azok tehát, akik megveszik az állam jó és biztos papírját, tulajdonképpen a saját megélhetésüket könnyítik meg.

A termelés, a közvetítés és fogyasztás folytonos és összefüggő vérkeringése sehol sem dobban oly ütemesen, mint a pénz nagy körforgásában, mely a háboru óta százszoros erővel folyik. Tulajdonképpen nincs szó áldozatról, mert pénzünknek nem lehet sem kisebb, sem nagyobb értéke, mint annak a papirnak, melyet az állam egész hitele garantál és amit szövetségeseink és a semleges államok szívesen és bizalommal vásárolnak.

A milliók, amelyek püspökeink, főuraink, bankjaink és vállalkozóink könnyű tollvonása révén elől ékeskednek a listán, nem keltik fel csodálkozásunkat, mert csak az állam iránt való tartozást törlesztik, amit évszázadok kivételes előnyei vagy rövid hónapok gyors meggazdagodása hoztak létre. A kisemberek pénzéről van szó, a kis tételekről, melyeket büszkeséggel és gyönyörűséggel üdvözlünk, a szívünkhöz szorítunk és dicsekedünk velük, mert a magunk erejét és bizalmát érezzük bennük. A paraszt, a kisiparos és a kishivatalnok tisztában van azzal, hogy mi a kötelessége. A nagyok tanuljanak a

kicsinyektől és legyünk összetartók akkor, amikor a magunk sorsának tükrét fényesítjük!

*

A kibocsátásra kerülő és 6%-kal kamatozó kölcsönkötvény aláírási ára minden 100 korona névértékért:

1. ha az aláíráskor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetett:

a) 1915. évi október 30-ig bezárólag történő aláírás esetén: 97 K 10 fillér,

b) 1915. évi október 30-át követő időben 1915. évi november 17-ig bezárólag történő aláírás esetén: 97 K 40 fillér.

2. ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, úgy az 1915. évi október hó 18-tól november 17-ig bezárólag terjedő egész aláírási határidőben történő aláírásnál változatlanul 98 korona.

A harmadik hadi kölcsönnél is a legkisebb jegyezhető összeg 50 koronában van megállapítva, hogy így a kölcsön jegyzése a legszélesebb néprétegek részére is lehetővé tétessék.

A harmadik hadi kölcsön kötvényei 1915 november 1-től kezdődőleg évi 6%-kal, minden év május 1-én és november 1-én lejáró utólagos részletekben kamatoznak, tehát az első szelvény 1916 május 1-én esedékes. Az aláírás, illetve befizetés napjától a folyó évi november 1-ig terjedő időre eső kamatok akként térítettek meg, hogy a folyó évi október hó 31-e előtt eszközölt jegyzéseknél, illetve befizetéseknél a kötvények aláírási ára 30 fillérrel kisebb összegben van megállapítva, mint az ezen időpont után történő jegyzéseknél.

Az aláírt összegek ellenértéke az aláírási helynél fizetendő be és az aláírási áron felül az aláíróval szemben sem folyó kamat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

Ha az aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával mindenkori az aláírt összeg egész ellenértéke befizetendő.

A 100 koronát meghaladó aláírásoknál a részletekben történő befizetés is meg van engedve, de ez esetben az aláírás alkalmával az aláírt összeg 100%-a biztosítékképpen leteendő és pedig a kir. állampénztárnak és adóhivataloknak, a m. kir. postatakarékpénztár köztitói hivatalainál, továbbá az 1898:XXXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszervezetnél készpénzben, vagy olyan értékpapírokban, amelyeket az aláírási hely elfogadhatónak tart. A részletek pedig az aláírási helynél a következőképp fizetendők:

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1915 december 7-ig,

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1915 december 18-ig,

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1915 december 28-ig,

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1916 január 8-ig.

Az utolsó részlet befizetése alkalmával az aláírási hely a letett biztosítékot elszámolja, illetőleg visszaadja.

A jegyzés céljaira szolgáló nyomtatvány-úrlapok az összes aláírási helyeknél díjtalanul kaphatók. Ily nyomtatványok hiányában az aláírás levélleg is eszközölhető.

A befizetés alkalmával az aláíró fél az aláírási helytől pénztári elismervényeket kap, amelyek a fél kívánságára 1915 december 1-től kezdve a m. kir. pénzügyminiszterium részéről úgy a szabad, mint a zárolt

Jegyzésekre vonatkozólag egységesen kiállított ideiglenes elismervényekre fognak kicseréltetni, amennyiben eddig az időpontig a végleges kötvények kiadására nézve, illetve a fél kívánságára kiadott ideiglenes elismervényeknek a végleges kötvényekre való kicserélésére nézve idejekorán hirdetmény útján fog a felhívás közzétettni. A végleges kötvények kiadása költségmentesen ugyanazon a helyen fog történni, ahol a pénztári elismervények, illetve a fél kívánságára kiadott ideiglenes elismervények kiadattak.

A harmadik hadi kölcsön kötvényei — ép úgy, mint az első és második hadi kölcsön 6%-kal kamatozó kötvényei — zárolt is jegyezhetőek lesznek és az aláíró, aki az általa jegyzett kötvényeket az aláírás alkalmával zárolja és ezt a zárolást öt éven át fel nem oldatja, az a jogot nyeri, hogy az öt évi időszak utolsó évtizedében, legkésőbb azonban 1920 november 1-én a kötvényen alapuló követelését, e naptól számított egy évre névértékben leendő visszafizetésre, felmondhatja. A m. kir. kincstár köteles az ilyképp felmondott kötvényeket legkésőbb 1921 november 1-én névértékben visszafizetni.

A harmadik hadi kölcsön zárolt kötvénydarabjainak úgy a felmondási, mint a visszafizetési időpontja tehát teljesen egybenik a második hadi kölcsön zárolt kötvényeinek felmondására és visszafizetésére megállapított határidőkkel. A zárolásból kifolyólag az aláíró felet költség nem terheli.

Zárolásnak csak 1000 koronát meghaladó összegű jegyzéseknél van helye, tehát itt a legkisebb jegyzés 1050 korona.

A m. kir. pénzügyminiszterium fenntartja magának azt a jogot, hogy előre közzéteendő három havi előzetes felmondás mellett ezt a kölcsönt egészben vagy részben, névértékben visszafizethesse, azonban az esetleges felmondás — ép úgy, mint a második hadi kölcsön 6%-kal kamatozó kötvényeinél — 1921 május 1-ét megelőző időre nem történhetik meg.

A kamatok ép úgy, mint felmondás esetén a kölcsönkötvények tőkeértéke minden fennálló és a jövőben behozandó magyarországi adó, bélyeg és illeték levonása nélkül fizetettik ki.

A kölcsönre történő befizetésekre a moratorium alá nem eső betétek — a felmondási határidő betartásával — korlátlanul igénybevehetőek.

A betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily cégeknek 1914. évi augusztus hó 1-je előtti betéti könyvre elhelyezett, egyébként a moratorium-feloldó rendeletben foglalt korlátozások alá eső betétek azonban a kibocsátásra kerülő járadékkölcsön-kötvényekre történő befizetések céljaira csupán a jegyzés idejében fennálló összegük 50%-a, de legfeljebb a betét tulajdonosa által jegyzett összeg 50%-a erejéig vehetők igénybe.

Azok, akik befizetésekre ilyen, egyébként a moratorium-feloldó rendelet alá eső betéteiket kívánják igénybe venni, annál az intézetnél vagy cégnél, illetve annak az intézetnek vagy cégnek közvetítésével tartoznak jegyezni, amelynél a betét el van helyezve.

A kibocsátandó kötvényekre és pedig úgy a szabad, mint a zárolt darabokra, az Osztrák-Magyar Bank és a M. kir. hadi kölcsön pénztár a járadékkötvények kezizárolgul lekötése mellett, a névérték 75%-áig, a mindenkori hivatalos váltószámítolási kamatlábon, tehát jelenleg 5%-os kamattal, nyújtanak kölcsönt. Ezek a ked-

vezmények 1917. évi december 31-ig matradnak érvényben. A nevezett két intézvényacsak a *mindenkori* hivatalos *váltóleszámitólási kamatláb*on nyújt a náluk zálogul elfogadható értékpapírokra kölcsönt, ha a felveendő összeg igazoltan a jelen felhívás alapján aláírt összegek befizetésére szolgál. A meghosszabbított ily kölcsönök a mérsékelt kamatláb kedvezményében 1917. december 31-éig szintén részesülnek. A fenti befizetési határidők alatt folyósított kölcsönök után, a fél kívánságára, a mindenkori hivatalos váltóleszámitólási kamatláb helyett, 1917. évi december 31-ig, 5%-os állandó kamatláb biztosítatik.

Ezenfelül az Osztrák-magyar bank és M. kir. hadi kölcsön pénztár a fent körülírt módozatok mellett azoknak, akik igazolják, hogy a jelen aláírási felhívásban foglalt befizetési határidők alatt az aláírásra bocsátott hadi kölcsön jegyzése céljából *más hitelintézetnél* (bank, takarékpénztár, hitelszövetkezet stb.) vagy *bankcégnél* vettek fel kölcsönt, ennek a kölcsönnek *visszafizetésére* évi 5%-os állandó kamatláb foglalt új kölcsönt nyújtani s ennek a kölcsönnek meghosszabbításánál is évi 5%-os állandó kamatlábat foglalt alkalmazni; ez a kedvezmény is 1917. december hó 31-ig marad érvényben.

Az aláírók kívánságára e járadékkölcsön kötvényeit a szelvények beváltásával megbízott hivatalos beváltóhelyek és az Osztrák-magyar bank budapesti főintézete, valamint a magyar szent korona országai, továbbá a Bosznia és Hercegovina területén levő fiókjai 1917. évi december hó 31-ig költségmentesen fogják megőrizni és kezeln.

A harmadik hadi kölcsön előnyös feltételei, a pénzpiac kedvező helyzete, az utóbbi hónapoknak a háborút eldöntő fényes győzelmei és ennek folytán annak kétségtelen és világos felismerése, hogy a létünkért folytatott nagy küzdelem győzelmese befejezésére szükséges kölcsön jegyzésében való minél nagyobb részvétel az aláírók magánérdekei mellett a közérdeket is nagy mértékben szolgálja: biztosítékai annak, hogy a harmadik hadi kölcsön jegyzésének eredményében az ország lelkes *önbizalma* és nagy teherbírásáról ismételt fényes bizonyosságot tevő *közgazdasági ereje* előreláthatólag még imponansabban fog megnyilvánulni, mint az első és második hadi kölcsön alkalmával.

A perocid használata.

A háborus körülmények szülte gálic-hiány már a folyó évben is arra kényszerített sok szőlőbirtokost, hogy a peronoszpora elleni védekezéshez más szert használjon. A sokféle hangzatos néven forgalomba hozott szerek csak gyártóiknak hozott dusás hasznot, de akik azokat használták a drága és kidobott pénzen felül még tetemes kárt is szenvedtek azzal, hogy a hatástalan anyagok miatt szőlőjük nagy részben elpusztult.

A gálicon kívül csupán egy szer volt, aminek jótékony hatását tapasztalták, ez pedig a *perocid* volt. Vidékünkön még teljesen ismeretlen védekező szer, éppen azért a gazdák bizonyos idegenkedéssel fogadták, de azért kénytelen-ségből mégis sokan használták. A perocid hatása különböző eredményt mutat.

Mert míg egyeseknél a gálic hatásával teljesen azonos, sőt jobb eredményt értek el, addig vannak gazdák, akiknél csak kevés vagy semmi eredmény sem volt. A perocidot Ausztriában, még a békében és gálicbőséges időben is szelvény-hosszában használták és használják és pedig oly sikerrel, amely

állítólag még a gálic hatását is felülmulja.

Az osztrák földmívelésügyi miniszter a perocid sikeres használatáról hivatalos nyilatkozatot is tett közzé.

Nem tudjuk, mit hoz a jövő, lesz-e egyáltalában rézgálic, épen azért jó lesz a dologgal már most érdeklődéssel foglalkozni. Annyit már megállapítottak, hogy ahol a perocid használata nem nyújtotta a remélt eredményt, ott az oldat helytelen készítésében, a közömbösítés hiányában volt az ok.

A perocid használatának sikeréről olvasunk a „Szőlészeti és borászati lap” október 14-én, vezető helyen megjelent cikkében, amelyet szőlősgazdáink tájékozása céljából hozunk.

„A szaklapokban megjelent perocid-dicséretetek mellett oly közlemények is jelentek meg, melyek épen az ellenkezőt bizonyítják, mert a perocid alkalmazásával az illetők balsikert értek el.

A permetezés sikertelenségét nem a perocid anyag okozta, hanem tisztán annak helytelen alkalmazása. Minden egyes esetben nem ismerhetjük az előkövetett hibát, de annyit mondhatunk, hogy vagy a perocid nem volt jól feloldva, vagy a folyadék nem volt mésszel eléggé közömbösítve.

Hogy ilyen esetek előfordultak, azon nincs mit csodálkoznunk, járattanok vagyunk a vele való bánásban, hiszen ez évben először alkalmaztuk a perocidot, munkásaink sem ismerik azt és mi több, kevés bennök a lelkiismeretesség és megbízhatóság. Azután meg a perocid nehezebben oldódik, mint a rézgálic, a gazda pedig nem lehet minden egyes munkásának a nyomában.

A perocid hatásáról mi csak a legjobbat mondhatjuk, az összehasonlító kísérletek is ezt bizonyítják. Mindig 2%-os perocid-oldatot használtunk.

A szomszéd szőlőt eleinte kétszer permetezték rézgáliccal, a miénket ugyanakkor 2%-os perocid-oldattal, s a szomszéd szőlő állapota nem volt oly kedvező, mint a miénk.

Tehát a szőlő peronoszporájára ellen a perocid feltétlenül megbízható védőszernek bizonyult.

Az őszibarackfáknál a fodrosodást (*Exoascus deformans*) 2%-os perocid oldattal teljesen megszüntettük.

Mint említettük, minden esetben 2%-os perocid-oldatot használtunk. A perocid-oldattal való kezelés könnyű, a munkások kezei nem repedeznek fel, mint az a rézgálic-mész oldatnál szokott előfordulni, azért a munkások szívesebben is permeteznek perociddal, mint a rézgáliccal.

A perocid-oldattal kezelt szőlők kinézése is sokkal szebb, egyenletesebb, üdőbb, mint a rézgáliccal permetezetteké.

Elhatároztuk, hogy a jövő évben ismét kizárólag perociddal fogunk permetezni, ha ugyan kapható lesz.

Francia nyelvet

BERLITZ módszerével tanítok.

:-: Cim a kiadóhivatalban. :-:

Háborus jegyzetek.

A legszebb halottaknap megemlékezés. Mint a múlt évben, úgy az idén is több oldalról kifejezésre jutott az a megszívlelésre méltó gondolat, hogy halottak napján ne diszítsuk fel virágokkal a sírokat. A temetők éppen komorságukkal, a sírok feldiszített ridégységükkel bizonyítják, hogy ezuttal gyászosabb a halottak emlékezetének napja, mint békében volt. Ne tegyünk különbséget halottaink közt. Ha azoknak nem juttathatunk a gyászpompá komor fényéből, akiknek síri nyugalomát messze idegenben fegyverek roppogása, ágyúk mennydörgése zavarja meg, — ne viragozzuk fel az itthoni sírokat sem. Ellenben gondoljunk azokra az élőkire, akik értünk nélkülöznek, szenvednek a harcsteren, vagy azokra, akik a haza védelmében munkaképtelenné váltak, — s halottak napján szokásos áldozatot adjuk a nyomor enyhítésére. Adjuk a kegyelet filléreit rokkantjainknak s hadban álló fiaink nyomorgó hozzátartozóinak. Csak így tudjuk hálánkat leróni azokkal szemben, akik megakadályozták, hogy az ellenség vad hordái otthonunkat feldulják, temetőinket megszenstegteljétek. Ez lesz a legszebb megengesztelése az *Örök Birónak* is.

A maximális ár Tapolczán. Hát ilyen is van?! Kellene lenni, de ki tartja be? Azt mondhatnók talán, hogy senki, sem eladó, sem vevő. Aki nem hiszi el állításunkat, az sétáljon végig a piacon és ha emlékszik az ezelőtt három hónappal megállapított piaci árakra, — mert hiszen nálunk újabb megállapítás tudunkkal nem történt, — az csakhamar meggyőződik, hogy sem eladó, sem vevő azokat nem respektálja. Ami a kellő ellenőrzés hiányában egy cseppet sem csodálható. Nem csoda! Az eladó jobban akarja értékesíteni cikkét, magasabb árat kér. Nos és a vevők? Azok meg, hogy valamihez hozzájuthassanak, egymásra licitálnak. Most már nem is az eladó szab árat, hanem a vevőközönség, ugyanígy, hogy most bámulva látja az eladó, hogy cikkét mennyire becsülik. A jövő alkalommal már ezen áron kínálja az eladó portékáját. Így megy ez az egész vonalon. Vagy talán nem tapasztalta még ezt a tisztelt olvasó? Ugy tessék egy rövid sétát tenni a heti piacon és csakhamar meggyőződik állításunkról. *Van-e aki respektálja a maximális árakat!*

A krumpli. Ennek a szegény embernek kenyereit pótló cikknek az árat is maximálták. Aminek kijátszását a legraffináltabb módon kieszelték. A múlt héten történt a tapolczai piacon. Négyen a meghatározott áron megvették egy kocsin volt néhány zsák burgonyát. Oda jön egy újabb vásárló, sug egyet az eladónak és az szó nélkül megindul a kocsijával az újabb vevővel, laképnél hagyva előbbi vásárlóit, akik bizonyára több szitkot szórtak rája, mint amennyivel többet ígert a burgonyáért. Ez az *ur nem akar mást élni hagyni.*

A kis tanulók áldozatkészsége. Ismeretes, hogy a hadvezetőség a gummiárak gyűjtésére is felhívást bocsátott ki, Erről és a sokféle gyűjtésről hallottak a kis nebulók. Rögtön megindult a gyűjtés és csakhamar egy fél-kilogramm *radirgummi* volt bizonyosága a kis tanulók hazafias áldozatkészségének.

„ Kiadó ”

a főutcán egy csinosan butorozott, villanyvilágítással berendezett, külön bejárattal **utcai szoba.**

:-: Cim a kiadóhivatalban. :-:

Régi óhaj, régi egyik legszebbike királyi rendelettel, államának új közös jára vonatkozik. Kezdeti jelentőségű és ünnegetés egész magyarság vágyát és igényét e a megnyugvással e a király elhatározásai harcol, amelyeket a szülő hírel vívniak jogot megszerznie amelynek fiait és p

Bölcs uralkodón azt az arany közéldási módot, ameltőkeletes állami mvaló teljes államjo, a pragmatika szancsolatot Magyarorhoz és ezen kereszönyát tökéletesfejezi ki.

A magyar nemzjan üdvözli dicsőrozasaert.

Kinevezés. A miniszter *Palotay* helyettes posta- és postahivatal főnök polczai postahivalezőkevény vezető

Községi gyűlés viselőtestülete 19. délelőtt 11 órak gyűlést tart. 1. Mul felolvasása. 2. Ille sírok gondozása. berbeadás ügyebado ügyeben jelerás eredményenek ügyében jelentés. 9. Tüzolt tűzifaért és lábbe

Nyilvános kös Egyesület tapolceadakozni kegyeseurnő Nemesgulác Testverek urak nika urleány D lerné burgonyat, főispán ur 2 láda urnő 1 láda alma hálásan köszöni

A József kir. sület tapolczai kedden delutan melynek tárgyai részere eszközöl halottaknap gy

A gazdakör ta a Tapolczavidéki gálicszükséglet fe iverket bocsátott kiseretében fog a kormányhoz felle községi megbizot süket, Tapolczán bizotton kívül l van egy előjeg bocsátott ki a va is a községi elő

Nyilvános ny pek alkalmával fiókja részere a adakozni: Lessn Gyula ur, Nemén Samu ur 40 K; Grosz Gyula ur Kaszás Soma ur Ferenc ur, Kore ur, dr. Lőke Mór ur, dr. Sch Fürst Simon ur Lőbi Béla ur, Pa ur, Weisz Dezső 1 K. Összesen 3 ezuton mond hál

HIREK.

Cimer és zászló.

Régi óhaj, régi vágy, közjogi álmaink egyik legszebbike valósult meg azzal a királyi rendelettel, amely a monarchia két államának új közös cimere és közös zászlójára vonatkozik. Kétségtelen, hogy ez a nagy jelentőségű és ünnepélyes elhatározás az egész magyarság szíve szerint való és régi vágyat és igényt elégít ki és mindenütt azzal a megnyugvással és büszkeséggel fogadták a király elhatározását, hogy a véres és nehéz harcok, amelyeket a magyar katonák világra szóló hírellyel vívnak, minden elismerést és jogot megszereznek annak a nemzetnek, amelynek fiai és polgárai.

Bölcs uralkodónk jóságos szíve megtalálta azt az arany középutat, azt a helyes megoldási módot, amely egyrészt Magyarország tökéletes állami méltóságát és Ausztriával való teljes államjogi egyenlőségét, másrészt a pragmatika szankció által teremtett kapcsolatot Magyarországnak a Habsburg-házzal és ezen keresztül Ausztriához való viszonyát tökéletes közjogi szabadsággal fejezi ki.

A magyar nemzet a hála és szeretet hangján üdvözli dicső uralkodóját fenkölt elhatározásáért.

Kinevezés. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter *Palotay Ferenc* eddigi tapolczai helyettes posta- és távirtdafőnököt a tapolczai postahivatal főnökévé kinevezte. Vele a tapolczai postahivatal pontos, szorgalmas és előzekegy vezetőt nyert.

Községi gyűlés. Tapolcza nagyközség képviselőtestülete 1915. évi október hó 24-én délelőtt 11 órakor az alábbi tárgyakban gyűlést tart. 1. Mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Illetőségi ügyek. 3. Katonaisírok gondozása. 4. Helypénzszedési jog berbeadása ügyében jelentés. 5. Fogyasztási adó ügyében jelentés. 6. Rendőrbiztos választás eredményének bejelentése. 7. Hadifoglyok ügyében jelentés. 8. Üst kérelmezésében jelentés. 9. Tüzoltók és rendőrök kérvénye tüzfűzért és lábbeliért.

Nyilvános köszönet. — A Vörös-Kereszt Egyesület tapolczai fiókja céljaira újabb adakozni kegyesek voltak: Weltner Adolfné urnő Nemesgulácsról 50 koronát; Marton Testverek urak 30 koronát; Békeffy Pannika urleány Diszéből 7 koronát; Schillerne burgonyát, káposztát; Békassy István főispán ur 2 láda almát; Swastics Gyuláné urnő 1 láda almát. A kegyes adományokat hálással köszöni *az Elnökség.*

A Jozsef kir. herceg szanatorium egyesület tapolczai bizottsága folyó hó 26-án, kedden délután fel öt órakor gyűlést tart, melynek tárgyai lesznek a tüdőbeteg katonák részére eszközölt gyűjtés eredménye és a halottaknapra gyűjtésre vonatkozó teendők.

A gazdákör tagjaihoz. Mint már említettük a Tapolczavidéki Gazdákör tagjai részére a galicszükséglet fedezése céljából előjegyzési íveket bocsátott ki, amelyeket egy kérvény kíséretében fog a gazdákör a földmivelésügyi kormányhoz felterjeszteni. A vidéki tagok a községi megbízottak útján teszik előjegyzésüket, Tapolczán pedig a két községi megbízotton kívül lapunk kiadóhivatalában is van egy előjegyzési ív. Használó felhívást bocsátott ki a vármegyei gazdasági egyesület is a községi előjáróságok útján.

Nyilvános nyugtázás. Az izz. nagy ünnepek alkalmával a Vörös-Kereszt tapolczai fiókja részére a következők voltak kegyesek adakozni: Lessner Sámuel ur 100 K; Marton Gyula ur, Neményi Géza ur 50—50 K; Nagy Samu ur 40 K; dr. Berger Sándor ur 10 K; Grosz Gyula ur (Budapest), Kardos Mór ur, Kaszás Soma ur, Keszler Jenő ur, Korein Ferenc ur, Korein Ferenc ur, Kulcsár Ödön ur, dr. Lőke Mór ur, Popper Gyula ur, Rosner Mór ur, dr. Schönwald Károly ur 5—5 K; Fürst Simon ur 4 K; Farkas Péter ur 3 K; Löbl Béla ur, Pajtás Henrik ur, Spiegel Rezső ur, Weisz Dezső ur 2—2 K; Korein Dávid ur 1 K. Összesen 321 K. A jöszivű adakozóknak ezután mond hálás köszönetet *az Elnökség.*

Az elpusztult kárpáti falvak felépítésére Marton Gyula tapolczai lakos, elhunyt fia Gáspár emlékére egy „ifjabb Marton Gáspár 1915 VI. 15.” feiratu házra 600 koronát, Marton Testverek, elhunyt testvérük emlékére „Marton Rezső házra” 600 koronát adományoztak. A nemes tett önmagában hordja dicséretét.

A gabona rekvirálása. A kormány ama elhatározásának megfelelően, hogy a gabona-forgalom fennakadását ellensúlyozza, legközelebb intézkedik a gabonaneműek rekvirálása iránt. A rekvirálás, hír szerint, október 31-én fog hatályba lépni. De nemcsak a rekvirálás tervével foglalkozik a kormány, hanem a maximális árak leszállításával is, vagyis a maximális árnál alacsonyabb áron rekvirálják a gabonát. Azok tehát, akik mind-ezideig nem akarták eladni a gabonát és ezután is huzódognak az eladástól, magukat károsítják meg, mert a jelenlegi áraknál 10 százalékkal alacsonyabb áron fogják rekvirálni a gabonát.

Nyilvános köszönet. A vincellérszkolai kórházban ápolat sebesült katonák részére Békassy István főispán ur egy láda almát volt kegyes adományozni. A szíves adományt hálással köszöni *a kórház vezetősége.*

HARC.

Vészben van a magyar nemzet,
Létküzdelmet ví harcosa, —
Az a nép, mely fényes múltját,
Dicsőséget, volt nagyságát,
Vérrel irta a lapokra.

Hős katona, ha elsodor
A rohamnak forgatagja, —
Sohse félj, ha bármi vár rád,
Legyen szemed előtt Árpád
Diadalmas hős alakja.

Tünjön fel a harc hevében
Szent László, a glóriás hős, —
S a vad harci zaj közepett
Buzdítsa a csüggedteket,
Hogy mindenki legyen erős.

Nagy Rákóczi hagyd el sírod,
Hisz szellemed nincs meghalva, —
Ha már egyszer harcra keltünk,
Vigyázz reánk fejedelmünk,
S vidd a népünk diadalra.

Kossuth apánk nagy szellemét
Egész világ megcsodálja, —
Ágyuk vésztes dőrejében
Szíveinkben folyton égjen
Hősiesség örök lángja.

Ezer éves viszontagság
Nemzetünket meg nem törte, —
Száz ellenség száz felől jön,
Győzni fogunk ellenünkön,
S élni, élni mindörökké.

Ifj. Hertelendy Ferenc.

Katonai oktatás középiskoláinkban. A háborús állapot ráveti mindjobban a maga képét az iskolákra is. A kultuszminiszter egyik legújabb rendelete felveszi a középiskola tanítási keretébe a rendes katonai, mondhatnók tábori oktatást. A VI—VIII. osztályok ifjúságának tanulniok kell az u. n. hadászati gyakorlatokat, masirozást, lövészet-árokásást, fegyverforgatást, bizonyos elméleti ismereteket, amelyekre a harctéren szükség van.

Fémbevaltó helyek Tapolczán. A hadicélokra igénybe veendő fémtárgyak beváltására Tapolczán Felisch Antal, Steiner Zsigmond és Jung Ádám vaskereskedők vállalkoztak. A beváltandó fémek ára a hivatalosan megállapított árak. Hazafias kötelességet teljesít a közönség, ha előírt tárgyait nevezett kereskedőknel beváltja. A beváltás ideje november 30-ika, mely terminus után már hatósági rekvirálás útján szedik össze a fémtárgyakat.

Ezer korona pénzbüntetés egy nap alatt. A mult hét egyetlen napján 1000 korona pénzbüntetést rótt ki Nagykanizsa város rendőrfőkapitánya. Volt köztük néhány kisebb piaci

ügy, de a nagy summákat a közérő kirendeléssel renitenskedő kanizsai gazdákra rótták ki az erélyes főkapitány. Ha nálunk ez idő szerint közérőkirendeléssel alig van dolog, de mennyi büntetés volna kiróható a piaci uzsorásokkal szemben!

Mulatságos sajtóhiba. Egy vidéki hírlapban olvastuk a következő sorokat: Bulgária ellen felállított szerb hadsereg parancsnokságát Stepanovics tábornok vette át. A hadsereg *öt vizilóból* (divízió helyett) áll.

Az iskolák a háboru beteg árváiért. A Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület Siófokon és Almádiban a háboru szerencsétlen beteg árvái részére szanatoriumot épít s ezenkívül a martirhalált halt Hohenberg Zsófia hercegasszony nevére egy gyermekvédelmi alapot kíván létesíteni. Jankovich Béla kultuszminiszter megkereste az ország összes intézeteit, hogy gyűjtsenek az emberséges célra a gyermekek és felnőttek között. Minden fillér, amely a gyermekszanatoriumot szolgálja, örömet és áldást fog fakasztani, mert nincs a világon irlgalmasság szebb és meghatóbb, mint amely a szegény beteg gyermekek ágya fölé hajlik.

Éjjeli autók. Már a szombat szürke égboltja volt az alvó Tapolcza fölött. Már a jók nagyot aludhattak, mikor a földrengés megzavarta álmukat. Ablak rezgése, szekrény pattogása, ajtó nyíllására rezzentünk. Remeggett a föld a barlang fölött épült Tapolczán. Pedig csak néhány autó vonult keresztül a gráci országúton. Egyik a másik után jött pontos távolságra, hatalmas testük vonalai elesen tüntek ki a villanyfényes, világos éjszakában. Ugyan mik lehettek, mit vihettek, mi a rendeltetésük? Már a nyolcadik megy, már a kilencedik... Az olasz harctérré mennek? Mit visznek az éjjeli nyugalmunkat zavaró K. u. K. autók? A kérdések serege zaklatta agyunkat, mikor egy-egy a monstrumok közül megrázkódtatta a földünket, melyen házunk épült. Egy pillanatra éreztük a fölemelő, biztató erőt, mit a harcok városainak lakói éreznek, mikor elvonul ablakaik alatt ezer és ezer fegyveres ember, száz és száz mindent megremegetető autó, dübörgő ágyuk sokasága, a dübörgő, remegtető, felelmetes erő, mely majd őt védi. Mi is ezt éreztük a nekünk idegen hangban, mert e dübörgésben az erőt, a mi erőnket sejtettük. És reggel, ahány ember beszélt az éjjeli autókról, mind mást tudott. Egyik jobban értesültebb akart lenni a másiknál. Egyik nyolcat látott, a másik huszat... Ágyuk voltak... harminc és felesek... munició volt... ki tudja, hánnan, hova... S már a szombat este lámpái is égtek, még mindig arról beszéltek azok, kik látták és hallották és azok is, kik nem látták és nem is hallották az éjjeli autók hatalmas testét, erejének mindent megremegetető dübörgését...

A fiúme—budapesti vonal második vágánya. A napokban tartották meg a köz-igazgatási bejárást Karlovac Ostaria között (Ogulin mellett) a budapest—fiúmei vasúti fővonal második vágányának kiépítésére. Az alépítésnél körülbelül 2000 orosz hadifoglyot fognak alkalmazni. Minthogy ezen a vonalszakaszon sokféle nehézséggel kell megküzdeni, az építési költség elég magas lesz, amennyiben kilométerenkint 160,000 koronát irányoznak elő. Nincs kizárva azonban, hogy az építkezés még többre is fog kerülni. A Karlovac Ostaria közti vágányfektetés megvalósítása annak a nagyszabású vasúti programnak, amelyet a kormány néhány évvel ezelőtt elhatározott. Mint ismeretes, a kormány néhány év előtt elhatározta, hogy a Budapest—Fiúme közti vonalon, annak nemzetközi vonatkozásai miatt, megépíteti a második vonalat. Az építésre 10 évet tűztek ki, ami bőven elég ilyen nagyarányu munkára is. Ezt a programot részben megvalósították, amennyiben a Budapest—Adony-szabolcs közti részben a második vágány már régen kész. A Dombóvár—Gyékényes közti vonalszakaszon a második vágány kiépítését tervezik, Karlovac—Ostaria között, mint fentebb közöltük, az építéshez is rövidesen hozzáfognak, míg a Bakar (Buccari) Fiúme között levő részének a vágányfektetési tervei már készen vannak.

Rekvirálják a kukoricát Zalában. Zalaegerszegről jeltenti tudósítónk: Igen jelentőségteljes és nagyfontosságú távirati utasítás érkezett Zalaegerszegré, az alispáni hivatalhoz. A rendelkezés közli a vármegye alispánjával, hogy a kormány elrendelte a tengerikészletek összeírását s egyben meg is jelölte azokat a közigazgatási szerveket, amelyek az összeírás munkáját végezni kötelesek. Az összeírás előkészítése annak a tervnek, amelyet a földművelésügyi és belügyminiszteriumban már huzamosabb idő óta készítenek elő. A kormány ugyanis rövid időn belül elrendeli a tengerikészletek rekvirálását. A rekvirálást a Haditermény részvénytársaság útján végzetteti a kormány s ezenkívül egyes rekvirálási központokon kormánybiztosok fognak felügyelni a rekvirálás menetére. Igen komoly gazdasági érdekek teszik szükségessé, hogy a kormány tengerikészlet igazságos elosztása érdekében az országos rekvirálás módszerét vegye igénybe. A tengeri rekvirálás szükségessége leginkább az állattenyésztés érdekeinek megóvása céljából történik s ezzel kapcsolatosan természetesen a fogyasztó közönség szempontjait is szem előtt tartotta a kormányhatalom, mert az állattenyésztés támogatásával akar az esetleges hushiányon segíteni. Zalamegyében, tekintettel a muraközi, speciálisan kukoricatermesztő vidékre, igen nagy eredményeket lehet várni az idejekorán elrendelt tengerirekvirálástól.

A zalai tanítókhöz. A legutóbbi német hadikölcsön minden várakozáson felül való sikerének egyik biztosítója volt a német tanuló ifjuság. Hogy milyen óriási propagandát tudott csinálni a német tanárok és tanítók felvilágosító munkája, arról még a német pénzügyi szakemberek is álmélkodva beszélnek. A német tanítóság és tanári kar munkájára rámutatva, most dr. Jankovich Bela kultuszminiszter a harmadik hadikölcsön érdekében felhívást intézett a zalamegyei iskolák tanáraihoz és tanítóhoz. E lelkes hangú felhívás egyebek közt a következőket mondja: A nemzet heroikus küzdelméből a tanuló ifjuság is kivetheti a részét és vétkesnek nemzetiünk jövője ellen, ha a jövő leteleményeseinek nemes idealizmusát, ezt a felette nagy erkölcsi erőt lekicsinyelnék s azt akkor, amikor a nemzet minden erejének megfeszítésére szükség van, parlagon hagyják. Ez okból kívánatosnak, sőt szükségesnek tartom, hogy a hadikölcsönjegyzés érdekében a tanárok és tanítók hazafias érzésük egész melegével csináljanak propagandát a tanulóknak, megmagyarázván nekik, hogy a jegyzés által cselekvői lesznek a most folyó nagy küzdelemnek és hogy ezzel olyan hazafias kötelességet teljesítenek, amely nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is bőségesen visszatérül. Mert bár a haza a mostani nagy időkben vitéz harcosainak életét és véréit is követeli, 150000 csak azt kívánja, hogy készpénzünket jól kamatozó állampapírokba helyezzzük el. Midőn végül kívánatosnak jelzem, hogy a most kibocsátandó hadikölcsönjegyzésre a tanulóknak révén azok szülei is az elmondottak értelmében buzdíttassanak, annak a meggyőződésnek adók kifejezést, hogy az ifjuság hivatásos nevelőinek: a tanítóknak és tanároknak a szava bizonyára megtalálja az utat az eszményekért hevülő ifjuság nemes szívéhez.

Ujabb rendelet a réz rekvirálásáról. A rézrekvirálási rendeletnek homályos az a pontja, amely arra vonatkozik, hogy az elkövetkező hivatalos gyűjtés milyen eszközökkel fog megtörténni. Hogyan fogja ellenőrizni a kormány, hogy egyesek csakugyan beszállították-e a rekvirálás alá kerülő tárgyakat? A feltétlenül szükséges háztartási eszközöket lehet-e majd könnyű szerrel pótolni? Mint az országos fémközpont jelenti, a kormány újabb rendeletet fog kibocsátani erre vonatkozólag, amely a bizonytalanságot eloszlatni lesz hivatva. E pótló rendelet néhány héten belül kiadják. A részletek dolgában most folynak a tanácskozások szakemberek bevonásával.

Nem lesz maróni és narancs. Az idén előreláthatólag le kell mondanunk két igen megszokott és kedves téli vendégünkről, a

maróniról és a narancsról. A maróni nagyobb részét eddig Olaszországból hozták, a kisebb részét pedig Dél-tirol és Görz vidékéről. Az olaszországi behozatal megszűnt, Tiroiból és Görzből pedig igen kevés gesztenye jöhet. Ugyanez fog történni a narancsal is, bárha Dalmáciában is terem, de a szállítás innen is nehézkes.

Hajómenetrend a Balatonon. Folyó évi október 1 től október 31-ig Balatonboglár—Révfülöp—Badacsony és vissza a következő hajómenetrend lesz: Balatonboglár—Révfülöpre indul naponként délelőtt 11 óra 45 perckor és este 6 óra 55 perckor. Révfülöpről—Badacsonyba indul délelőtt 12 óra 30 perckor. Badacsonyból—Révfülöpre indul naponként délután 4 óra 25 perckor. Révfülöpről—Balatonboglárba indul délelőtt 10 óra 35 perckor és délután 5 óra 25 perckor.

KÖZSEGHAZABÓL.

Hirdetmény.

Tapolca nagyközség előjárósága a Halastó vizének és medrének tisztogatási munkálatára pályázatot hirdet; feltételek alulírott bírónál megtudhatók; a munka kezdete november 15.

Tapolca, 1915. évi október hó 22.
Horváth Jenő s. k. Győri János s. k.
főjegyző. bírós.

:: Hölgyek ::

bőr- és bársonyégétést,
diszkosarak fonását
könnyen megtanulhatják.
Érdeklődőknek felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.

2 tanonc teljes ellátással és fizetéssel azonnal felvétetik

:: Tóth József ::
molnárnál, Diszel.

:: Kiadó ::

szépen butorozott, két
ablakos, külön bejáratu

utcai szoba.

Cim a kiadóhivatalban.

Park-utca 2.
sz. alatt egy

nagyobb lakás,

valamint külön
kétszobás

irodahelyiség

november 1-re

kiadó.

Bővebbet: Hirsch Lipótnál.

VÉDJÉTEK

a csukaszürke harcost
:: a 25 év óta legjobbnak bizonyult ::

**Kaiser-féle
Mell-Karamellák**
a „3 Tenyővel”.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás,
göres, számarköhögés ellen, vala-
mint a főlhülések megelőzésére
:: minden harcosnak. ::

6100 bizonyítvány magáno-
soktól és orvosoktól a
:: jó eredményről. ::

Étvágygerjesztő, ízletes bonbon
20 és 40 filléres csomagokban és
60 filléres dobozokban kapható
Glazer Sándor gyógyszerárán

KRAUSZ ALBERT FIA

RÓIPARTELEPE

Esterházy-utca 2. szám. PÁPA Jókai-utca 102. szám.

Telefon 95. szám.

Dus választéku sirkő-
raktár bel- és külföldi
:: kőfajtákból. ::

Nagy malomkő-raktár,
legjobb minőségű
francia és tót kővekből.
Gyári raktár malom-
berendezési cikkekből.

Készít sirboltokat,
épületi munkákat,
keresztelő-medencéket,
urasztalát,
kataszteri és határ-
köveket legolcsóbb

:: áron. ::

